

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG,

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk
Szerkesztőség: Wekerle-ter 502.

Felolós szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félfévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landemann Miksa és Társai, Wekerle-ter 502
Hirdetéseket a legutányoabb árban közlünk.

Visszapillantás.

Sátoraljaújhely, aug. 9.
Írta: Dr. Kossuth János.

I.

Zemplénnvármegyében a főispán-változást a közvélemény hajlandó korszakjelzőnek tekinteni. Mi ebben a változáshoz fűződő reménykedés vérmességénél egyelőre egyebet nem látunk, mert ahol mélyebben ható politikai rendszerváltozást nem konstatálhatunk, a személyi változást nem tekintethetjük korszakalkotó fontosságúnak.

A személyi változás erős óhaj-tásának kritikai jelentősége előtt azonban szemet nem hunyhatunk. Az óhaj a régítől szabadulni: a haladás iránti mohóságot jelzi. S mert, ha politikai rendszer-változás előtt nem állunk is, de egyrészt a politika érvényesítésének ígért és részben törvényileg is biztosított új módszerében közalapotaink javulásának zálogát látjuk, másrészt a méltán izmosa vált személyi befolyások terpesztő nyugétól való szabadulás jogos reményét táplálhatjuk; a változás — ha nem korszakalkotó is — nagyon lényeges, elannyira, hogy az előző események objektív bírálatának idejét méltán elérkezettnek tarthatjuk.

Husz év eseményei, — meddőségük mellett is — alkalmasak

a reflexiókra. A tanulságban az igazság nyilatkozik meg, amelynek érvényesülése nélkül haladást nem képzelhetünk, lévén annak elemi feltétele akadályainak felismerése.

Hogy ma vonjuk bírálat alá a tegnapot, az ítéletünk objektivitását legkevésbé alterálhatja, miután — sajnos — alkotásokról alig lehet szó, legalább olyanokról, a melyeknek hatását jelentékenyebb idő eltelte előtt tárgyilagosan bírálni korai lenne. Mondják, hogy a közléség gátolja a tiszta látást, hogy az események alapos bírálata bizonyos távolságot tételez föl az időben, s hogy a kortársak véleménye a kirekeszthetetlen subjektivitás miatt megbízhatatlan. Az adott esetben ennek az állításnak igazságában kételkedünk. Mert egyrészt azok a hibák, amelyekre következtetések alapján rámutathatunk, egy olyan politikai rendszer kinövésai voltak, amely fölött a higgadt bírálat már napi rendre tért, tehát a pártfelfogásnak szerepe többé alig lehet, de másrészt a bírálat a kortársak jogos és köteles ellenőrzése mellett ejtve meg, a tévedés azonnal föltedezhető.

De a husz-év eseményei közül azok, amelyekből okulást szerzhethetünk, nem nélkülözik már többé a perspektívát sem, ahonét tisztán láthatni. A történetek legnagyobb részére nézve a köz-

vélemény higgadt, a személyes vonatkozások hatása hova-inkább gyöngül. Külömben a személyeknek csakis a közéleti, vagy a közre kiható cselekményeivel foglalkozunk, mint a jogos bírálat és köteles méltatás tárgyaival.

A vármegye az utóbbi évtizedek alatt fokról fokra sülyedt. Nemcsak Zemplén, habár ez inkább, mint a többi. Okai részben az intézmény túlteltségéből származnak, jelentékeny részben társadalmi természetűek, legnagyobb részében a rossz politikára s az ennek következtében még rosszabb megyei kormányzatra vezethetők vissza.

Abból, hogy az önkormányzati szellem Európáig hanyatlak, nem akarunk következtetést vonni Zemplénnvármegye züllesére. Érdekes tünet megadhatatlanul, hogy különböző államformák mellett, különböző műveltségi, közgazdasági viszonyok között még a merőben ethicai célok megvalósítására irányzott, ezeltől virágzott autonómia is bágyadtan végzi fél munkáját. Az utilitarismus, amelynek bálványai: a közvetlen és gyorsan elérhető haszon, közömbös minden iránt, ami valutával meg nem mérhető. Am ha csak közömbös lenne az utilitarismus, kevésbbé volna hatásában ártalmas a magasabb célok megvalósítása iránti törekvésekre. Nagyobb baj

az, hogy beviszi szellemét mindenüvé s a magánérdeknek rendel alá az ideálokat is.

Innét a mételey a politikában, amely az utilitarismus szellemében rendezkedett be. A magánérdek túlzott kultusza végső kihatásában egyértelmű a nagy és nemes eszmék negatíójával.

A vármegyei élet hanyatlását az autonómia hátrányos koreszmekén kívül a párturalmi politika és a gazdasági viszonyok átalakulásától elmaradhatatlan társadalmi deformálódás idézték elő, eltorzulását azonban helyi okok eredményezték.

A különben is vérszegény vármegyet a párturalom sajátította ki kortes szolgálatokra, amelyek amúgy is csekély tekintélyt végkép aláásták. Az amfibiumszerű existencia mellett, amelybe sodortatt, úgy az adminisztráció tekintetében reá hárult feladatok megoldására, valamint az önkormányzati hatályos erőkiejtésre egyaránt képtelenné vált. A tisztviselő vagy par excellence kortes volt s akkor salválva érezte magát felfelé is lefelé is az állásával járó kötelemei tekintetében. Minden skrupulizálás nélkül számíthatott annak a hatalomnak kegyes elnézésére, amelyet támogatott. Vagy távol tartotta magát olyan szolgálatoktól, amelyekre nem vállalkozott, sőt vállalkoznia nem is volt szabad, s

TÁRCA.

Makai Emil halálára.

De néha mint előkozott kísértet
Én is felültek élő alakot,
S körültekintek milyen künn az élet.
Mióta én síromban szunnyadok?
És amikor egy palotához érek,
Oda, hol álmaimnak álma él,
Sóvár szememben újra lángot érzek,
S egy perc alatt szívembe gyűl a vér.
Makai Emil.

Meghalt immár a bús pódéta,
Lantja nem zeng több éneket;
Csendes a szív, amely rajongott,
Mely álmodott, dallt, szeretett.

Kihűlt a szív, mely el nem adta
Lelkének vágyát, álmait.
Szív, mely gúnyolva, megtagadva
Tűr, hisz, remél és álmodik.

Csendes a szív és elsiratók
A kik olvasnak verseket,
S kik bús dalon sokszor hullattak
Bolondos, fájó könnyeket.

Elsírja majd égő könyvével
Az álmodó álma is talán ...
A ki lenézte a pódét,
De annyiszor sirt bús dalán ...

S ez lesz jutalma bus dalának
És rá a szíve megremeg:
A szív, mely érez lenn a sírban,
Ugy, mint itt érzett, szeretett.

Németh Pál.

Hütlene?

A „Felsőmagyarországi Hírlap” eredeti tárcája.
Írta: Révész Bődög.

A villamos esillár káprázatot fénybe vonta a Neményiek izléses salonját. Ez a vasárnapi theast valahogy szokatlanul ünnepélyes kezdült volt. Az asszonyok, mintha ma különösen tetszeni akarnának, szebbnél-szebb toilettékben jelentek meg, a kis Perényi mérnökne constátálta is ezt, hozzáfűzve, hogy visszavonja multkori vádját, mely szerint a vidéki férfiak többnyire cinikusak, s ha nem, azok sem tudnak öltözködni. Tényleg, az urak mindegyikén redinget feszült, Perényiné szerint Kármán doctor talán medikus kora óta ma először comme il faut.

A háziaszony, a kedves, babaareu Neményiné megállapította, hogy a társaság tejjes, csupán Völgyiek hiányoznak. Blanka ma délbe szüleikhez utazott, hogy házassági tizenegyedik évfordulóját családi körben ünnepelje, s ura természetesen vele ment.

Mindenki érezte, hogy a társaság megtalálta thémáját; a Völgyiek házasságát veszik ma bonéksé alá. A kritizálás vonatottan indult meg, az asszonyok nem merték nyelvecskőket szabadjára boesátani, minde-nikik árulót vélt a másikban, s isten legyen irtalmas annak, kiről Völgyiné megtudta, hogy róla rosszat beszélt. A férfiak gyönyörködtek a hölgyek zavarában, s Kármán

doctor, a cinikus agglégény, mosolyogva jegyezte meg:

„Hiányoznék csak más asszony a társaságból, már mostanig alaposan berántottak volna, de Völgyinére nem tudnak rosszat mondani!”

Az asszonyok souverainje, a mint maguk is érezték, Völgyi doctorne volt, a tudós sociologus, a nagy kriminalista felesége. Ez az asszony a sors oly kegyeltje, kinek minden külső és belső előny tulajdona. Szépségére jellemző egy galáns társaságbeli azon mondása, a mely szerint, ha valamely modern festőnek Madonnát akarna festeni, alkalmasabb modellt, mint a szőke Völgyiné, keresve sem találhatna. Szépségével feltétlenül kiállja a versenyt szel-leme, s ha műveltségére is jelzőket alkalmaznék, azt gondolnák, hogy valami nem létező tökéletességgé lényt akarok festeni. Se külső előnyökhöz járult, hogy a város egyik legelőkelőbb, hírnév tekintetében országos emberének volt felesége, Völgyi doctoré, a tudós kriminalistáé.

Kármán doctor megjegyzése tűzbe hozta az asszonyokat, s a kis Perényiné most már nem is feszélyezve magát égő arccal így szólt: „Nem tudunk rosszat mondani Völgyi Blankáról? Ez olyan mintaasszony? Nem és szászor nem! A ki olyan férjet, mint az övé, már évek óta a legkövetkezetesebben csal, szeretőt tart, mást, mint megvetést nem érdemel. Ki és mi volt ez a Blanka? Egy szegény lány, egy árva virágszál, s

ha Völgyi dr. fel nem fedezi, bizony-nyal elhervad észrevétlenül. Nagy szerencséje van, mely érdeménél sokkal nagyobb. Megszereti egy fér-fiu, magához emeli, nevet, vagyont társadalmi állást szerez neki, s ő ezt azzal viszonozza, hogy a mit egyedül nyujthatott volna urának: a házassági hűséget — a leggyalá-zatosabban megszegte. Szeretőt tartott, s tart. Ha valakinek, úgy ennek az asszonynak kellett volna tisztességesnek maradnia, s mert nem tette, még szászorota becstelenebb, mint más. És Völgyi épp oly vak férj, mint a többi.”

Az asszonyoknak nem volt idejük, hogy eszmét cseréljenek a kis moralista Perényiné szavai felett, mert Kármán doctor kezdett beszélni. Kármán, a puritán agglégény, a ki híres volt arról, hogy a legfájóbb igazságokat kiméletlenül szegete korang és nemkülönbség nélkül ellenfelei mellének.

„Hát maguk csakugyan azt hiszik, kezdte mély, zengzetes hangján, hogy Völgyi doctor nem tudja, hogy felesége szeretőt tart. Persze maguknak jobban tetszett volna, ha Völgyi, mint egy regényhős, mikor tetten éri a hütlene nőt, pisztolyt ragad, s a gaz csábitóval együtt lepuskázza. Az lett volna csak a szenzáció! Hát még mikor Völgyi doctor saját magáért mondott volna védbeszédet! Ekeset, pathetikusat, országos hirüt!”

„Csakhogy Völgyi férfi, igazi em-

akkor tapasztalhatta, hogy csak a vármegyét szolgáló átkozottul hátlan feladat ott, ahol az egyén hasznavehetőségét a kortes képességekkel mérik.

Az ilyen rendnek méltatásához nem kell bővebb kommentár. A tisztakar szellemére gyakorolt káros befolyás, a munkakedv és igazi ambíció leszerelése elmaradhatatlanok. De a kortes politika logikai következménye az is, hogy a kortes vármegye aztán kétféle mértéket alkalmaz az adminisztráció vitális kérdéseinél a szerint, a mint szempontjai javasolják. Amit hatalmi érdek kíván, azé az első, ha mindjárt a köz rovására is. Alkotások, amelyek közhasznának ugyan, de kortescélokat nem szolgálnak, figyelmen kívül hagyatnak ott, a hol a jelszó: többség minden áron.

A vármegye szerepe önkormányzati hivatása körében talán még szánalomraméltóbb volt, mint az adminisztráció terén.

A rendszer hibáinak a következményeit láttuk úgy országos, mint vármegyei méreteiben. A parlamentben párturalmi zsarnokság, a vármegyében főispáni omnipotencia. De a politikai immoralitás raffinált eszközeivel kicsikart hatalom addig, amíg hivatott államférfi (Wekerle) kezében volt, akit az uralmat gyakorolt párt első rendű sőt nagy tehetségei támogattak, a mohósággal várt nagyszabású reformok egész sorozata által, amelyeket megvalósított, s még inkább azok által, a melyeket ígért, különösen pedig a küszöbön állott gazdasági ki egyezéssel kapcsolatos kérdések miatt, melyeknek megoldása körül a Wekerle pénzügyi geniejétől a nemzet sokat remélt, legalább nem volt hiába valónak tekinthető. A politikában sok hibát expiál a siker; a siker reménye pedig legalább is lefegyverzi a túrelmetlenséget. — A parlament

ber, nagyszívű ember! A mi párba codexes erényhőseink lehetnek más véleményen, s maguk is helygymis, de, ha megérték Völgyit, úgy vele tartanak.

„Csak azon idő ponttól kezdem az ő nagy lelke analízisát, mikor a tudat okozta állatias fájdalomból. — hogy a legdrágábbja megcsalja — felocsudott.”

„Tisztán állott előtte, hogy a szerelmet, azt az érzéki mámort, forrongó tűzhányót, szent örületet e földön semmi sem pótolhatja. S mikor ő Blankát nőül vette, már nem tudott izzó szenvedélyvel, már nem tudott vérével komolyan szeretni. De az asszony vérének kellett a tűz, a szerelem, a mámor, s odavetette magát egy pezségővéri ifjú tüzes keblére.”

„Paradoxon, ha ezek után azt állítom, hogy a Völgyiek házassága boldog? Nem! Boldog e házasság, ha egének kékségére felleg is borul. E felleg Völgyi doctor, s Blanka öntudata. Völgyi, hogy csalják, Blankáé, hogy esal.”

„Csakhogy a doctor nem prózai, tuat, hétköznapi ember, egy felhő miatt nem támaszt vihart, a mely összezuhan az elhomályosított boldogságot. En, te, ő azt mondjuk: Völgyi doctor jellemtelen ember. S igazunk van-e?”

„Mije ez asszony urának? Gondozója: ki óvja egészségét, ápolja, kényveszi, barátja: kinek a doctor elmondja örömét, fájdalmát, törekvéseit, s Blanka igaz szívével vele ül, vele sir, vele küzd. Muzsája:

betegsége tehát a Wekerle kabinet idejében még nem volt gyógyíthatlan, káros kihatása a vidéki és különösen a megyei közéletre nem elviselhetetlen.

Bánffy Dezsőt se esze, se tudása, se politikai karaktere nem kvalifikálták a miniszterelnökségre. Előbb erőszakos főispán, majd gyenge házelnök volt. Valóban keveset ígértő mult állott a háta megett. Mondják, hogy az udvar kegyét a Kossuth Lajos temetése elől való megugrásával érdemelte volna ki. Ha úgy volt, silány fogással, férfiatlan megalázkodással tünt föl ott, ahol a kormányelnök képességek kvalitásait hitünk szerint egyéb mértékkel kellene mérni. Elvégre is miniszterelnök lett, s tudjuk minő. Ügyessége a Tisza rendszer botrányos kibaználásában nyilatkozott meg és merült ki, de alatta sem a kormány nem volt képes tüntetett erejével a nemzeti nagy érdek javát munkálni, sem a municipumok a bár kisebb kaliberű, de összehatásukban fontos tevékenységüket kifejteni. Ürességet értéketlen nemzeti czafrangókkal takargatta, s bosszantó volt a tudat, hogy egy tehetetlen charlatant a párturalmi dressura felszínén tarthat, ellenben az erővel párosult genie meddő szerepet tölt be mellette, sőt tekintélyével kénytelen támogatni.

Karlsbadi cipők.

Egy újhelyi kereskedő a múltkor közzétette ebben a lapban, hogy valódi karlsbadi cipők csak nála kaphatók.

Bizonyára jól ismeri az a kereskedő az újhelyi közönséget, s ha olyan fennem hirdeti, hogy csak ő tart karlsbadi cipőt, ezt bizonyára azért teszi, mert tudja, hogy a közönség előtt kedves ez a portéka.

Ez pedig, ha így van, igen keserves, igen csunya dolog.

Istenem, hát még most se tanultuk meg eléggé, hogy milyen fontos a hazai ipar pártolása, hogy milyen bűn idegen portékat vásárolni? Még mindig hirdetni, még mindig

ki éles elméjével megórtai urának, a nagy kriminalsociológusnak alkotásait, polemizál, kritizál. És a mi a legfőbb, Blanka urát úgy tudja szeretni, hogy a doctor érzi e szeretetet s érzi, hogy e szeretetet nem komédia, de a tiszteletből a becsületből sarjadozott, áttinombul szeretet, s Völgyi, a finom érzési philosoph, mióta megsalátásának tudatában van e szeretetet magasztosnak, meghatónak találja, mert érzi benne a szenvedő asszony bűnbánatát.

„Szóval Blanka tőkéletess asszony volna, de a tőkélyt elhomályosítja egy sötét folt. S ez az a folt, amely tisztít, E foltnál kezdődik Völgyi doctor érdeme, ennél tér ő el a párba hős gentlemanektől, s én őt mindezek fölé helyezem.”

„Völgyi szerint nem az asszony a bűnös, de ő maga, a saját csete, a tülesapongó, hevülő, tobzózó ifjúsága, mely karöltve az agyfeszítő, idegölő s érzékszibbasztó szellemi munkával előidézte azt, hogy ez a szeretet, isteni asszony mámortól örülten odavetette magát az éltet adó hatalmas erő, a Szerelem karjaiba.”

Völgyi doctor szellemi ítélőszéke előtt felmentette Blankát, kiről tudja, érzi, hogy szíve, szelleme egyedül törvényes férjeé.

„Ezért boldog a Völgyiek házassága.”

Kármán doctor állhatatott, s a néma, hosszantartó esend közepett úgy érezte, hogy az ő meggyőződése hívókra talál.

bizonyítani kell ezt a nagy igazságot?

Minden krajeárral, amit idegen áruért fizetünk, hazánkat raboljuk meg, nemzetünket tesszük szegényebbé. Azokat a krajeárokat mind a magyar iparostól vonjuk el, mert becsület és igazság szerint csak a magyar iparost illetheti az a pénz, amit magyar ember ipari cikkeért fizet.

Micsoda örült öngyilkos gondolkodás, minden áron arra törekedni, hogy a magyar iparos jövedelme esikkenjen, s az idegené szaporodjék!

Sokszorosan rontja és károsítja önmagát és hazáját az a magyar, aki idegen portékat vesz.

Ha magyar iparosnak fizetjük a pénzt, az itthon marad Magyarországon, s az iparos által élelmiszert, szellemi munkáért vissza kerülhet hozzánk. De amit idegennek fizetünk, azt bizony soha se látjuk többet.

A karlsbadi cipő árával Csehország, Ausztria lesz gazdagabb, s minél gazdagabb lesz Ausztria, annál súlyosabbá, annál lerázhatatlanabbá válik az a gazdasági rabszolgaság, amely hozzá fűz bennünket. Így növeljük és állandósítjuk mi magunk a szolgátságunkat.

És így távolítjuk magunktól még a reményét is a függetlenségnek — Mert független csak vagyonos ország lehet, s ha mi szániszándékosan napról napra szegényítjük magunkat, országunkat, avval csak egyre nehezebbé tesszük függetlenségünk elérését, s mi magunk folytatjuk Kollonies gonosz politikáját, hogy szegényre kell tenni Magyarországot s ez által rabszolgává.

Bizony nincs ennél tisztább, világosabb, határozottabb öngyilkosság!

Ha valakinek éhező testvérei vannak s idegenekre pazarolja azt a pénzt, amivel testvéreit az inségtől szabadíthatná meg: becsületes, jó ember-e az olyan?

Hát aki idegen iparosok portékáit vásárolja, s azért adja azt a pénzt, amivel, ha magyar gyártmányt venne, magyar iparost segíthetne, Magyarországot vagyontól gyarapíthatná: becsületes, jó magyar ember az?

Olyan tiszta, olyan világos, olyan igaz dolgok ezek. Lehetetlen, hogy ne tudja, ne érezze mindenki.

Csak a mi közönségünk ne tudná? Csak az ne érezné?

Nem tudom elképzelni, Pedig bár inkább úgy lenne. Mert jaj, ha tudja, írta, s mégis idegen portékat vásárol! Amaz csak hiba, csak mulasztás, de ez bűn, gonoszság volna. Ha nem tudja, azon lehetne segíteni felvilágosítással, magyarázattal. De ha tudja, s mégis így cselekszik, akkor kétségbe kellene esni, akkor le kellene mondani a nemzet jövőjéről. Mert nemzet, amely magát öntudatosan rontja, szegényíti önmagát idegen nemzet javára, nem várhat egyebet, mint az elpusztulást.

Ha átérezne mindenki, hogy mennyire kötelességünk a magyar ipar pártolása, s milyen bűn az osztrák portékat vásárolni, akkor bizony nem volna kedve egy kereskedőnek sem avval dicsekedni, hogy nála valódi karlsbadi cipőt lehet kapni.

Akkor azt az embert, aki szándékosan keresi az idegen portékat, a kinek csak az kell, ami bécsi, karlsbadi, — azt megvetné, gyűlölné és utátná a társadalom, jobban, mint a tolvajt, a csalót, — úgy, mint a hazaárulót. Azt kirekesztenék az emberi társaságból, mint a bépközlőt, s tisztességes ember irtózna vele kezet fogni.

És akkor azt a kereskedőt, a ki idegen portékat mer árulni olyan cikkekből, amit itthon is készítenek, bojkottálná a közönség, kerülné a boltját, mint a rossz hírű lebujszót s jó érzésű ember undorodna még a gondolatától is annak, hogy ilyen boltból vegyen valamit.

Igy kellene lenni, ha élne bennünk nemzeti érdekeink s céljaink öntu-

data. Így kellene lenni, ha igazán akarnók magyar hazánk javát, boldogulását.

S e helyett mit látunk? Nemesak arra nem figyel a közönségünk, hogy meg ne tévesszék, hogy mindig magyar árut adjanak neki, de határozottan, szándékosan keresi az idegent.

Mindenütt azt kéri, mindenütt azt veszi. Ézért kell a kereskedőinknek azon versenyezni, hogy melyik tart valódi karlsbadi cipőt, valódi idegen portékat. S még ha magyar árut vesznek is, arra is ráfognak, hogy idegen, mert csak idegen firma alatt tudják eladni.

Meddig lesz ez még így? Mikor támad már fel a közönségben, ha nem is a hazafiság, legalább az önérdék? S belátva, hogy önmagát rontja, önmagát szegényíti az idegen ipar imádásával, mikor fogja már mindenben a magyar gyártmányt keresni, s kerülni az idegent? Adja isten, hogy aztán kezdő ne legyen felébrednünk!

b. b.

•Előkelő és polgári•

A „Zempléni Ujság” augusztus 7-iki száma mult szombati számunk vezércikkével foglalkozik, s azt írja, hogy szerinte nagyon izléses dolog volt az *Adalékok*-tól, hogy a volt főispán bucsuzásán s az új főispán beiktatásán elhangzott beszédekét közzölte, s egyik számában a volt, következő számában pedig az új főispánt egyforma buzgalommal és hivatalos lelkesedéssel a magas egekig felmagasztalta s össze-vissza dicsérette.

Hát hogy izléses dolog volt-e ez, vagy nem, azon nincs mit vitatkoznunk, mert az egyszerűen izlés dolga. Nekünk nem tetszett.

Mi az *Adalékok* at kemoly történelmi folyóiratnak ismerték, olyan, amely a multat akarja feltárni. Ilyen folyóiratba nem illik a jelen ismertetése, a jelen hatalmasainak magasztalása. Mert a jelenről még nem lehet történelmet írni.

Mint Zemplénvármegyének az *Adalékok*, olyan történelmi folyóirata Magyarországnak pl. a *Szavadok*, vagy *Magyar történelmi életrajzok*. Sohase olvastuk ezekben a lapokban bukott és kezdő kormányok magasztalását, vagy a kormányváltozások alkalmával elhangzott beszédekét.

Hanem úgy látszik, az *Adalékok* egy kissé elfelejtette az ő komoly és szelid hivatását, s a *Katinszky* Gyeyza ur Klófiának képzelte magát, akinek tudvalevőleg legfőbb foglalkozása aranybetűkkel írni a történelem lapjaira a Molnár István érdemeit.

Ha így látja helyesnek a mi helyi érdeklő Klóink, nem vitatkoznunk vele.

Csak egy megjegyzésünk van a Z. U. cikkére. Ez a cikk gunyosan írja demokratizmusunk rovására, hogy mi *előkelő* kéznek jelezte azt, amelyből vezércikkünk származott. Kijelenti, hogy ő sokkal demokratább, mert bármely *polgári* kézből küldött papiros véleményét is tisztelt.

Ebből azt látjuk, hogy tisztelt laptársunk az *előkelőségnek* csak azt a fogalmát ismeri, amelynek ellentéte a *polgári*, vagyis előtte az *előkelő* annyi mint *arisztokrata*. Másféle *előkelőségekkel* nyilván nem volt még dolga.

Tudatjuk tisztelt laptársunkkal, — ha még nem tudná — hogy a szilétési, vagyoni, hivatali s más egyéb *előkelőségeken* kívül van még egy fajta — és pedig az egyetlen jogosult és igazi — *előkelőség*, s ez a *szellemi előkelőség*.

Ezt az *előkelőséget* respektálja a nagy *demokrata* Felsomagyarországi Hirlap, mert ezt elismeri és tiszteli a demokratizmus.

Például *Petőfi* Sándor is csak *polgári* ember volt, de a mi szempontunkból *előkelőbb* volt mindenféle grófnál és hercegénél.

Az a kéz, amelyből mi a vezércikkünket kaptuk, szintén ebben az

értelemben előkelő. Hogy a Z. U. szempontjából, az ő megkülönböztetése szerint *előkelő, vagy polgári*, avval nem törődünk, ahhoz nekünk semmi közünk, mert mi *ilyen* szempontból egyáltalában nem szoktuk osztályozni az embereket.

HIREK.

A rejtelmes füzet.

Egy misztikus külsejű füzetecskét küldöttek szét a múlt héten Zempléni vármegye bizottsági tagjainak.

A füzet címlapján, nemzetiszín keletben, ez a felírás volt:

ZEMPLENI VÁRMEGYE.

SÁTORALJAUJHELY.

1901. július 16.

Nem tudunk elgondolni, hogy mit jelenthet ez a rejtelmes három sor. Nem lévén azonban sok időnk és kedvünk rébuszok megfejtésével kinlódni, beljebb nyitottunk a füzetecskébe. S ott meg is találtuk a rébusz megfejtését.

A füzetben ugyanis a főispán installálási beszéde, s a *Dokus* főjegyző erre következő üdvözlőlevele volt kinyomtatva, nyilván örök emlékeztet okául.

Igy aztán rájöttünk, hogy mit jelent a füzet címe: tulajdonképpen a főispáni installációt, — de ahelyett hogy ezt kiírná, szellemes metonymiával a helyet és időt írja ki helyette, ahol és mikor tartották.

Ez igen szép, érdekes, bár meglehetősen csalfa dolog, mert ilyen furfangos módon ébreszti fel a kíváncsiságot a közönségben a füzet tartalmá iránt.

Ezt követve a mohácsi esatáról írt könyvet így kellene címezni:

BÁCS-BODROG VÁRMEGYE.

MOHÁCS.

1926. augusztus 29.

ha pedig Julius Caesar haláláról szólna egy füzet, ilyen lenne a címlapja:

IT A LIA.

RÓMA.

41. márc. 15.

Ez mindenesetre szép és érdekes újítás volna a könyvcímkezés terén. Magában a füzetecskében 2 megjegyzésre méltó dolgot találtunk.

Az egyik, hogy a főispán beszéde így van címezve:

Hadik Béla főispán *által* elmondott beszéde.

Hát ez így sehogy sínes jól. Mert vagy a főispán *által* elmondott beszéde, vagy a főispán *elmondott* beszéde, de semmi esetre se a főispán *által* elmondott beszéde.

Magyarul ugyan csak az van, hogy: a főispán elmondott beszéde, — az hogy: a főispán *által* elmondott beszéde, már Bánffy-nyelvben van, de az, hogy: a *főispán által* elmondott beszéde, az meg már épen semmiféle nyelven sínes.

A másik, a mit megjegyzünk, a *Dokus* Gyula beszédében van. Egy lendületes helyen ugyanis így citálja Petőfit:

„Szabadság, hisz csak azért élek, hogy egykoron értem haljak!”

Ezt azonban Petőfi némileg másképp írta, így:

„Szabadság, istenem, még csak azért élek,

Csak azért, hogy egykor értem haljak [én meg]!”

Petőfit pediglen vagy jól kell idézni, vagy sehogy, s neki csak egy szavát is megmásítani, elferdíteni vétek.

Sajnos, az *Adalékok* már ezt az idézetet ilyen rosszul örökítette meg, s így fogja átadni feldolgozás végett a „jövő történetírójának”. A jövő történetírója pedig majd azt fogja annak idején az *Adalékokból* első sorban is konstatálni, hogy Zemplénben 1901-ben nem tudták a Petőfi verseit, s nem tudtak magyarul.

Kronika.

Arról beszélnék mostanában Úteán, terem meg útszelen: Hogy hatalmas lett Újhely város, Unalmas zornytűsége. Hogy így az újság... úgy az újság Mesés kacsákkal van tele; Hogy nem innak az újságrók, S ha innak: hazugság fele.

Hogy így... úgy, szörnyű most az [élet]:

Fürdőre menni, nem telik; Különb is a végszezonban Fürdőre menni ugye! sikk! Hogy nincs egy rendes mulatóhely, Ha van: úgy kertje nincs neki; És mindezt a vészír tetőzi; Nem jön direktor Szendrey!

Mint lesz a színház...? és ki kapja? Ez most a legnagyobb talány; Kutatja ezt lajkus, műértő, Mindegyik áldott délután, Egy másikaak az jut eszébe: Hogy messze van az uszoda, S az ut, amely hozzá vezetne; Nem ut az hejh! de Golgotha!

És Isten tudná, mit beszélnek; Rátóton Széll ur jól mulat...! A másik éllel visszavágja: Bogdányban is van hangulat... No lám a sors iróniája; Im így jön össze két nagy ember; Az egyik csak — miniszterelnök, A másik az több: — polgármester!

np.

— **Uj esküdtbíróági helyettes-elnök.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke az 1897. évi XXXIII. törvények 2-ik szakasza alapján az 1901. év végéig terjedő időre a felügyelete alatt álló sátoraljaujhelyi kir. törvényszéknek szervezett esküdtbíróági részére helyettes-elnökül Wieland Lajos kir. törvényszéki bíró jelölte ki.

— **Kinevezések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Küszly* István trefenszékmezei tanfelügy. tollnokot zempléni vármegyei kir. segédtanfelügyelővé, — *Grill* János és *Grillné Széger* Erzsébet bocksai tanítót illetve tanítónőt az unjann szervezett lazonyi állami elemi népiskola-hoz ugyanezen minőségben kinevezte. — *Gardos* Miklós visk-lakonyai tanítót, valamint *Szentmihályi* Anna kis-várdai tanítónőt az unjann szervezett tavarnai áll. iskolához és *Zselvay* János t-terebesi helyettes tanítót a temes-kutasi áll. iskolához renoes tanítókká nevezte ki. — *Városvy* Mihály pásztori polg. isk. tanítót a homonnai polgári iskolához rendes tanárnak. — *Óvári* János temes-kutasi áll. igazgató tanítót pedig a t-terebesi áll. iskolához igazgató tanítónak helyezte át.

— **Eljegyzés.** *Kéleti* Jenő eljegyzte *Havas* Erzséket Rimaszombatban.

— **Halálozások.** *Szerdahelyi* István földbirtokos és megyei bizottsági tag f. hó 7-én rövid szenvedés után ötvenöt éves korában meghalt. — *Id. Isak* János földbirtokos és megyei bizottsági tag folyó hó 9-én hosszas szenvedés után Kolbásán meghalt.

— **48-as képviselőjelölt.** *Paulay* Jenő tokaji birtokost képviselőül jelölték a tiszalöki kerületnek függetlenségi érzelmi polgárai f. hó 5-én Rakamazson tartott népes értekezleten.

* **A zempléni vármegyei gazdasági egyesület** szőlészeti és borászati szakosztálya f. hó 16-án délután 4 órakor a vármegyei háza kis termében ülést tart.

— **Orsz. tisztek Zemplénben.** Cír. Hosszúmező község lakosságának szokatlan és csudálatos látványban volt része aug 9-én. Egy valóságos nagy léghajó szállt le a község határában. Persze nagy szenzációért kellett, mert a nép legnagyobb része még soha se látott ilyen repülő gőmb-óriást. Legtöbben azt hitték, hogy a mennyekből szállott le egy pár angyal, s nagyon meg voltak lepve, mikor angyal helyett orosz katonatisztek jöttek elő a különös

alkotmányból. A tisztek állítólag tanulmányutat tettek a léghajón, s véletlenül ide po vetődtek. A hatóság jegyzőkönyvet vett fel az esetről, s bejelentette az alispánhoz. A tiszteket pedig egyelőre letartóztatta, mert nincs kizárva, hogy kémkedés volt a céljuk.

— **Rajzkiallítás.** *Bercsik* Nándor helybeli asztalos mester f. hó 18-án a „Magyar Király” szálloda termében reggel 9 órától d. u. 5 óráig szabad bemenet mellett, az asztalos szakmába vágó ösztönytűjtött saját rajzait kiállítja, amire az érdekeltek figyelmét felhívjuk.

— **A bodnár sztrájk vége.** Mint lapunk előző számában említettük, a bodnár segédek és munkások a munka beállításával kénytelenítették munkaadóikat a munkadíj felemelésére. Legutóbb az ipartestületi titkár közbenjárására kiegyeztek a munkaadók és munkások olyképen, hogy a hordók munkabérént a munkaadók 30 fillérel felemelik, ennek ellenében azonban a Deutsch gyár munkásai kötelezték magukat az év végéig munkában lenni és ezen érte dolgozni folytatólag ez éven kereszttül. A Schleis gyár munkásai ezen szerződés aláírását megtagadták, de azért a fenti feltétel mellett ők is munkába állottak.

— **Kucsin községben** *Onderik* Mihály juhnyíró olójjával felindulása közben és önvédelmében, akkor amidőn őt Gyurasko Mihály kapójával főbe akarta ütni, megszurta az utóbbit, minek következtében 3 heti betegség után meghalt. *Onderiket* az ügyészség vizsgálati fogságba helyezte s erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés bűntette miatt a fő tárgyalás f. hó 12-ére van kitűzve.

— **A szatmári** 12-ik honvéd ezred f. évi őszi gyakorlatokra való menetelése közben e hó 25-én és 26-án Sátoraljaujhelyben fog időzni. Az ezred törzse, (a zenekarral) továbbá az 1. 2. és 3. zászlójai mintegy 70 tisztből és 1500 emberből fog állani.

— **Arató ünnep Töke-Terebesen.** Szép arató ünnepet ünnepeltek augusztus 4-én gróf *Andrássy* Tivadar töke terebesi uradalmaiban. Az uradalom kerületeiből a belmajor felé özőnlött a munkások nagy tömege, hol az uradalom érdemes tisztartóját, Szalay Bélát kérték fel, hogy a földesurnak és családjának szeretetüket és hűségüket tolmácsolja. A belmajor szomszédságában elterülő parkon keresztül vonult a kastély felé a menet, melynek élén két segédtiszt lovagolt, az egyik a nemzet, másik az *Andrássy* kék sárga zászlaját tartotta. Utánuk az uradalom tisztikára, majd a munkások 800 főből álló csapata következett s pompás festői látvány volt, amint a kastély elé érve, kerületenkint a különböző vidékek ünnepi viseletében felállottak. Ekkor minden szem a kastély terraszra felé fordult, ahol a gróf jelent meg családjával együtt. Hatalmas éljenzés fogadta. A lelkesedés csillapultával Szalay Béla szép szavakban tolmácsolta az uradalom munkásainak az érzelmeit, majd Isten áldását kérte a nemes grófi családra. Gróf *Andrássy* Tivadar lendületes beszédében köszönte meg az oviációt s megígérte, hogy úgy mint eddig, ezentúl is tiszteletben tartja és jutalmazza a becsületes munkát. Ragaszkodunk kell — ugymond — a földhöz, mely mindnyájunknak megélhetését biztosítja s az Isten áldását, a kenyeret adja. A szép és igaz szívvel jövő beszéd elhangzása után a zenekar a Himnuszt játszotta, melynek utolsó akkordjai után a munkások lelkes éljenzések közben vonultak el a kastély elől külön-külön zenekarral kerületeikbe. A napot nagy áldomás fejezte be. A belmajor kerületben a grófi család is megjelent, hol a kis grófkisasszonyok a nép fiaival is jártak egy-két ropogós eszadást.

— **A mulatság vége.** Kucsin községben történt, hogy egy *Petrik* Mihály benkőci paraszt Zsalobináról

18—20 cigányt hozott lakodalomba. A cigányok erősödven, végül végelgyengülésbe estek: ily illuminált állapotban ketten lepotyogtak a szekérről. A leest mór larmájára többen legrázták a szekérről, egy életes matróna pedig a lovak elé állott. A kocsis megijedt, leugrott, egyik cigány pedig a lovak közé esapott, a rud felütötte az asszonyt, a szekér elgázolta, ott maradt, meghalt.

— **Vadászársaság.** Varannón vadászársaság alakult, melynek elnöke dr. *Körtvélyessy* Dezső kir. járásbíró alnöke *Diószeghy* János, pénztárnok pedig *Loisch* Béla közigazgató lett. A társaság nagyobb terjedelmű vadászterületet bérelt.

— **Tűz.** Lazonyban e hó 2-án tűz volt és két földművesnek összes termése leégett. Miután az nap hordták be terményeiket, még biztosítva sem lettek. A pórl járt emberek most *Andrássy* Dénes grófhöz fordultak segítségért.

— **Színészek, direktor és közönség.** Az „U. K.”-ben olvastuk a következő tanulságos dolgot: *Lapunk* zárta előtt értesültünk arról, hogy *Csöke* a társulatot cserbenhagyta. A díszleteket és ruhatárt a vasúthoz elszállította, azonban a tagok hátralékos illetményeit ki nem fizette és olyan válságos helyzetbe juttatta a tagokat, hogy az valósággal kétségbeesztő. A színészek a jószívű ungvári közönség kegyéből éltek eddig is — hitelbe, mert a direktor két hónap óta nem fizette őket. Most azonban tisztázni akarják anyagi ügyeiket és fizetni az adósságokat. E célból a színezegyesülethez fordultak segítségért és közbenjárásért, mert maguk akarják az előadásokat szeptemberig megtartani. Hogy innen kimozdulhassanak, három előadást szándékoznak tartani saját számlájukra, helybeli előkelő műkedvelőkkel. Derék színészeink szándékát helyeselhetjük és ajánljuk művelt és minden nemes célt támogató közönségünk pártfogásába. Magyar színészek és családjuk érdeke forog kockán, nem a direktoré. — *Aldozatra* kész közönségünk nekik nem tagadhatja meg azt a támogatást, amit a direktornak oly bőven juttatott.

— **Szappangyár Kassán.** „Felsőmagyarországi szappangyár Pocsátka testvérek és Friedmann” cég alatt Kassán új vállalat alakult.

— **Uj fadoboz- és láda-gyár a felvidéken.** *Braun* Joachim galíciai lakos a felvidéken nagyobb szabású fenyőfadoboz- és keményfaláda-gyárat szándékozik létesíteni egynegyed millió korona alaptőkével.

— **A drága alma.** *Kvakóc* községben egy *Kovalyik* József nevű legény felmászott az almafára, hogy onnan állítólag jogtalanul almát szedjen. A fák susogásától megijedve lefelé igyekezett, azonban leest valami éles tárgyra, s azonnal meghalt.

— **Meleg időszakban** majdnem nélkülözhetetlen egy jégszekrény. Az 1873. óta fennálló *Stiller* József cs. és kir. szabadalm. jégszekrény-gyár (Budapest, Nagydiófa-utca 22.) törvényesen védett hűtőkészülékei, sör, viz, vaj, nyersrus-stb. hűtésére elismert legjobb szerkezetűek, miért is nagy kedveltségnek örvendenek és több kitüntetéset nyertek. E megbízható cég egyéb készítményei is, mint fagyalt, új szabad. sörkimérőkészülékei, bormérési berendezései, csapjai, fürdőkádi stb. mind tartósak s a mellett olcsók. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

— **Teljes ellátást nyerhet egy vagy két izr. tanuló igen jó helyen. Hol? megmondja a kiadóhivatal.**

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

BOHN-féle biztonsági átfedő eserepgyár

cs. és kir. udvari szállító képviseletét átvettem.

Gyártmányok: *Szabadalmazott biztonsági átfedő-cserepek, közönséges tetőcserepek, gerinczserepek, díszítmény és íglák, épületrészek, teracotta, alakzatok és kert-ékitmények*

Képes árjegyzék és minta ingyen es bérmentve.

Kívánatra személyesen is elmegyek.

Teljes tisztelettel

Schiffmann Salamon

Nyilatkozat. Lelesz.

Mely szerint Nagy-Rozvány község alulírott lakosai ki nyilatkoztak, hogy az 1900. évi augusztus havában volt tüzvész után *Schiffman Salamon* leleszi lakosnak hozzánk érkezte, reánk tűzkárosultakra nézve valóságos szerencse volt, mert az általa ajánlott *Bohn-féle biztonsági átfedő-cserep* ez ideig az az általunk ismert fedőanyag közt a legerősebb, tűz ellen a legbiztosabb, legkönnyebb és legolcsóbb totót nyújthatja.

Amiért is ez alkalommal Schiffmann Salamon urnak tinnepélyes köszönetünket illetve elismerésünket nyilvánítjuk és az általa ajánlott Bohn-féle fedőanyagot minden honfitársunknak a legmelegebben ajánljuk.

Nagy-Rozvány, 1900. évi december hó 20-án.

Látta:

Isépy Zoltán Fuhász István bíró, *Szabó József* egyh. gond. szolgabíró *Mády József* h. bíró *Fixler Ignác*.

ZINNER VILMOS

MŰÓRÁS ÉS ÉKSZERESZ

Sátoraljaújhely, (a Központi kávéház mellett.)

Bámulatos olcsó!

1 nickel rem. óra szép tokkal	5 K — fil.
Finomabb	7 K — fil.
3 erős fedéllel	9 K — fil.
Egy ezüst rem óra	9 K 50 fil.
Finomabb	10 K 50 fil.
3 ezüst fedéllel	12 K — fil.
Erősebb	14 K — fil.
Legfinomabb gyártmány	16 K — fil.
Valódi 14 kar. arany fülbevalók	3 K-tól telj.
gyűrűk	5 „ „

Mindenféle **fali, inga** és **ébresztő** órák a legolcsóbb árban 3 évi jótállással.

Órák és ékszer javítása jutányosan eszközöltetnek jótállás mellett.

Befőzni és enni való

Klaster-kerti nyakaskörte

kiloja 12 krért kapható

Deutsch Salamon

könyvkereskedőnél a főgymnasium mellett.

Bor eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai

szamorodni és asszú bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 fil. Asszú 6 K. Asszú finomabb 10 K. literenkint.

Lőry Adolf,

könyvkereskedő S.A.-Ujhely.

52476—1901 számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallás alap tulajdonát képező s *Hajdúvármegyében Püspökladány* község határában fekvő birtoknak az alólírt ministerium IX. ügyosztályában és a püspökladányi közalapítványi gazdasági felügyelő-ségnél levő térképen az alantabb felsorolt számokkal megjelölt következő részletei 1902. évi november hó 1-től kezdve az alólírt ministerium IX. ügyosztályában (Vadász-utca 33. szám.) 1901. évi szeptember hó 19. napján délelőtt 11 órakor tartandó zárt ajánlatu nyilvános verseny útján fognak haszonbérbe adatni:

a 3 és 4 sz. révzugi és hidlábi gazdaság	1161	³⁸⁰ / ₁₂₀₀	hold 12 évre,
az 5 „ nagy-megygyesi „	1651	⁵⁴⁵ / ₁₂₀₀	„ 15 „
a 10 és 11 „ mérgesérhádi és sándor-érszigeti gazdaságok együtt	1947	³⁷ / ₁₂₀₀	„ 15 „
avagy:			
a 10 sz. mérgesérhádi gazdaság külön	1286	²¹⁵ / ₁₂₀₀	„ 12 „
a 11 „ sándorérszigeti „ „	660	¹⁰²² / ₁₂₀₀	„ 12 „
a 12 és 13 sz. Kővágó, Középhát és hajnalzug nevű gazdaságok együtt	2831	⁹²⁶ / ₁₂₀₀	„ 18 „
avagy:			
a 12 „ Kővágó nevű gazdaság külön	641	⁷²² / ₁₂₀₀	„ 12 „
a 13 „ Középhát és Hajnalzug nevű gazdaságok együtt külön	2190	⁴⁰⁴ / ₁₂₀₀	„ 18 „
a 14 „ Szőkeszigeti gazdaság	1208	⁷³⁷ / ₁₂₀₀	„ 12 „
a 15 és 16 „ Kettősérszigeti és hamvasi gazdaságok együtt	1250	⁷⁶⁷ / ₁₂₀₀	„ 12 „
avagy:			
a 15 „ Kettősérsziget nevű gazdas. kül.	579	²⁹⁶ / ₁₂₀₀	„ 12 „
a 16 „ Hamvasi „ „	671	⁴⁷¹ / ₁₂₀₀	„ 12 „
a 17, 18 és 24. számú Lipótháti, Fehértói és Kiskunlaposi gazdaságok együtt	2281	¹³¹ / ₁₂₀₀	„ 18 „
avagy:			
a 17 és 24 sz. Lipótháti gazdaság és Kiskunlaposi legelő fele külön	1027	⁴⁶³ / ₁₂₀₀	„ 15 „
és a 18 és 24 sz. Fehértói gazdaság és Kiskunlaposi legelő másik fele külön	1253	⁸⁰⁸ / ₁₂₀₀	„ 15 „
a 20. számú Rakos-Ürmöshát és Salamon-zug nevű gazdaság	2000	¹⁹⁶ / ₁₂₀₀	„ 18 „
végre a 22. sz. Tövishát, Bessenyőhát és Zodony nevű gazdaságok	2314	³¹⁴ / ₁₂₀₀	„ 18 „

A bérelni szándékozók a fent kitett határnápra azzal hitvatnak meg, hogy egy koronás bélyeggel ellátott és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt irásos zárt ajánlataikat bértárgyankint külön-külön kiállítva és borítékozva az alólírt ministerium segédhivatalainak főigazgatóságánál legfeljebb a versenytárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyújtják be.

Az ajánlatokban a bérelni szándékoltt bér gazdaságokért egészben felajánlott évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó és kijelentendő azokban egyszersmind, hogy ajánlattevő a versenytárgyalási és bérleti feltételeket ismeri, és azoknak magát feltétlenül aláveti. Az ajánlatok borítéka felső részére feljegyzendő az, hogy az ajánlat mely bér gazdaságra vonatkozik.

Bánatpénzül a bérelni szándékoltt gazdaság minden holdja után 2 azaz kettő korona vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapírokban, avagy pedig a *Pesti-Hazai Első Takarékpénztár* betéti könyvecskéjében bármelyik közalapítványi, vagy állami (adóhivatali) pénztárnál teendő le, és az arról szóló nyugta esatolandó az ajánlathoz.

Elkésve érkezett, vagy kellőleg ki nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok valamint utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, úgy szintén, akik az uradalommal szemben hátralekös tartozásban vannak, vagy bámi czimen perben állanak, a versenyből ki vannak zárva. A részletes versenytárgyalási és haszonbéri feltételek a ministerium segédhivatalainak főigazgatóságánál és a közalapítványi gazdasági felügyelő-ségnél *Püspökladányban* a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Budapestben, 1901. évi július hóban.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

Gimnáziumi tanulók

teljes ellátást és gondos felügyeletet találnak a főgimnázium közelében egy nyugalmazott tanárnál. Ugyanott a zongorában és német nyelvben is alapos oktatás nyerhető. Megkeresések „Nyugalmozott tanár” címre Barátság 820. sz. alá Sátoraljaújhelybe intézendők.

Legjobb minőségű

osztraui kovácsszén

mtm, 4 koronáért kapható

Klein Géza

fűszer üzletében, Papsor u. 220.

